

Advies van de heer Anne Joustra, secretaris-directeur Vervoerregio, op 'Alternatief voorstel Organisatie Vervoerregio Amsterdam'

Het DB:

- DB van 4 i.p.v. 3 leden: ons voorstel is 3, maar 4 zou ook kunnen; wel regelen dat de voorzitter bij staking van stemmen de doorslag geeft.
- Onafhankelijk voorzitter: als hiermee een buitenstaander bedoeld wordt, wordt het afgeraden. In de Stadsregio Arnhem-Nijmegen was dit het geval met als gevolg dat de voorzitter betrekkelijk los van de gemeenten acteerde (en daar ook de tijd voor had) en de gemeenten minder betrokkenheid voelden. Als een burgemeester van een deelnemende gemeente bedoeld wordt kan het wel werken (zie de huidige rol van Don Bijl in het DB).

De regioraad:

- Elke gemeente 2 vertegenwoordigers om de kwetsbaarheid van kleine met 1 afgevaardigde te verminderen: in de huidige situatie kunnen de kleine gemeenten een plv. regioraadslid aanwijzen, die volledig stemrecht heeft in de regioraad. Dit argument is daarmee niet valide. De betrokkenheid vanuit kleinere gemeenten heeft overigens de aandacht binnen de commissie werkwijze. De commissie denkt na over een voorstel om de mogelijkheid voor plaatsvervangers voor kleinere gemeenten verder te vergroten en duidelijker vast te leggen wat de rol en taken van een plaatsvervanger kunnen zijn.
- Duale systeem handhaven: de Gemeenschappelijke regeling Vervoerregio is niet dual maar monistisch. Leden van het DB worden gekozen door het AB **uit hun midden**. Het weren van bestuurders in de Regioraad betekent dat er geen bestuurders in het DB zitten (zijn immers lid van de Regioraad). Verder is de huidige en al langjarige praktijk dat er buiten de DB-leden nauwelijks bestuurders in de Regioraad zitten.
- 30 i.p.v. 50 leden komt "de vergadering en het democratisch proces ten goede": het omgekeerde kan ook het geval zijn (met 50 leden ontstaat meer betrokkenheid, draagvlak en debat dan met 30 leden).
- Principe "de grootste betaler is de grootste bepaler" gaat niet op: de gemeenten betalen niets aan de Vervoerregio. Je zou wel kunnen zeggen "het grootste belang is de grootste bepaler" en dan "belang" definiëren in termen van aantallen inwoners.
- Het voorstel is hiermee zeer nadelig voor de gemeenten met de grootste belangen (c.q. inwonertal). In het voorstel speelt Amsterdam in het debat in de Regioraad een beperkte rol en de afstand tussen gemeenteraad en regioraad(sfractie) wordt erg groot. Van 2 van de 30 leden wordt verwacht het belang van ruim de helft van de bevolking te behartigen. Als de Amsterdamse gemeenteraad zich niet betrokken voelt of afhaakt is dat ook nadelig voor de regio en de regionale samenwerking als geheel.
- Gewogen stemmen per gemeenteraad, los van de aanwezigheid van 1 of 2 leden: dat wordt een hele klus straks (stemmen met de rekenmachine in de hand). Belangrijker is wat dit betekent voor de kwaliteit van het debat in de regioraad.

- Geen organisatie meer langs politieke lijnen: hier eenzelfde zorg over de kwaliteit van het debat. In de praktijk stemmen gemeenten altijd primair vanuit het lokale belang, het regionale belang in aanmerking nemend. Dat is de basis van de Gr (verlengd lokaal bestuur). De Regioraad organiseert zich langs de politieke lijn (een keuze, geen verplichting). De meerwaarde daarvan is dat er een expliciete afweging is georganiseerd van lokaal versus regionaal belang op basis van een gesprek/debat tussen gemeenten onderling. Daarin zit tegelijkertijd de meerwaarde van het samenwerkingsverband.
- De afgevaardigden dienen vooraf de onderwerpen goed afgestemd te hebben met de eigen raden: een terecht punt. De Regioraad constateerde eerder al dat het vergroten van de betrokkenheid van Raden sterk verbeterd kan worden door een betere voorbereiding in de eigen raad van vergaderingen van de Regioraad (binnen reguliere vergaderingen van de gemeenteraad of middels een apart overleg). Tegelijkertijd is het van belang dat de afgevaardigden enige ruimte hebben om hun standpunten te bepalen, gehoord het debat in de Regioraad en rekening houdend met zowel het lokale als het regionale belang. Als het een 1-op-1 stemopdracht zou zijn heeft het debat geen meerwaarde en kan de regioraad net zo goed schriftelijk worden afgehandeld.

Nog even over het proces. Wij hebben de gemeenten gevraagd om te reageren. Goed dat hierover wordt nagedacht in de gemeenten, het is immers hún samenwerking. Elke andere optie kan worden voorgelegd aan de Regioraad. De Commissie Werkwijze zal de Regioraad hier dan over adviseren.